

คำกราบบังคมทูล(๑)

ของ

นายนที รักษ์พลเมือง

นายกสภามหาวิทยาลัยมหิดล

รายงานกิจกรรมและความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยมหิดล

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและประกาศนียบัตร

วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้าในนามของมหาวิทยาลัยมหิดล รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าล้นกระหม่อมที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดลในวันนี้ นับว่าเป็นสิริมงคล แก่มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นอย่างยิ่ง และยังความปลาบปลื้มปิติโสมนัสอันสุดพรรณนา แก่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และข้าทูลละอองธุลีพระบาททั้งปวงที่ชุมนุมอยู่ ณ ที่นี้

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส กราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ถึงกิจกรรมและความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยมหิดลโดยสังเขปดังนี้

ในปีการศึกษา ๒๕๓๔ มหาวิทยาลัยได้เปิดทำการสอนในด้านวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวน ๒๙๑ หลักสูตร ทั้งระดับประกาศนียบัตรระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก มีนักศึกษาทั้งสิ้น ๑๐,๔๗๖ คน (หนึ่งหมื่นสี่ร้อยเจ็ดสิบหกคน) เป็นนักศึกษาใหม่ ๓,๘๔๒ คน (สามพันแปดร้อยสี่สิบสองคน) มีสถาบันสมทบจากส่วนกลาง ๒ แห่ง

ด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยได้เน้นให้สามารถนำผลการวิจัยต่าง ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างกว้างขวาง มีคณาจารย์และนักวิชาการของมหา-

(๑) ถ้อยคำและอักขรวิธีตรงตามต้นฉบับ

วิทยาลัยได้ทำการวิจัยทั้งสิ้น ๑,๐๗๘ โครงการ

ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม มหาวิทยาลัยได้จัดบริการทางวิชาการ รวมทั้งการให้คำปรึกษาและจัดการอบรมด้านต่าง ๆ อาทิเช่น โรงพยาบาลทั้ง ๓ แห่งของมหาวิทยาลัย ได้ให้บริการรักษาผู้ป่วยนอกรวมทั้งสิ้นประมาณสองล้านราย และผู้ป่วยในรวมทั้งสิ้นกว่าเก้าหมื่นราย คณะทันตแพทยศาสตร์ ให้บริการตรวจรักษาทางด้านทันตกรรมแก่ประชาชนประมาณหนึ่งแสนราย สำนักสัตว์ทดลองแห่งชาติ ให้บริการสัตว์ทดลองแก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวม ๕๐ แห่ง เป็นต้น นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังได้เผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนผ่านสื่อมวลชนหลายแขนง จัดนิทรรศการด้านต่าง ๆ รวมทั้งจัดอบรมความรู้แก่ประชาชน

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และจริยธรรม มหาวิทยาลัยได้มีการส่งเสริมทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และหน่วยงานระดับคณะ ทั้งด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย และด้านการส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม

ด้านการบริหาร มหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ แบ่งส่วนราชการของสำนักคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมอีก ๖ ฝ่าย และคณะสาธารณสุขศาสตร์ เปลี่ยนชื่อภาควิชาสุขศึกษา เป็นภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ในด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ และในด้านการก่อสร้าง มีอาคารที่ดำเนินการก่อสร้างผูกพันงบประมาณต่อเนื่องจากปีก่อนจำนวน ๑๑ อาคาร และที่เริ่มผูกพันงบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๔ จำนวน ๔ อาคาร

ด้านความร่วมมือในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยได้ให้การช่วยเหลือรับชาวต่างประเทศ จากประเทศที่กำลังพัฒนาในภูมิภาคส่วนนี้เข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล ตลอดจนให้การฝึกอบรมแก่บุคลากรในสาขาต่าง ๆ และรับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเข้ามาศึกษาในบางรายวิชาในมหาวิทยาลัยทำให้เพิ่มพูนความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศยิ่งขึ้น

ในรอบปีที่ผ่านมา บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้รับการยกย่องและได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติให้ได้รับประกาศเกียรติคุณ เป็นนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ รับรางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม และรับรางวัลชมเชยจากผลงานคิดค้นหรือสิ่งประดิษฐ์ประจำปี ๒๕๓๔

การดำเนินงานกิจการของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้กราบบังคมทูลพระกรุณา มาโดยสังเขปนี้ นับว่าก้าวหน้าไปด้วยดี สำหรับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในชั้น ปริญญาตรีบัณฑิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ชั้นประกาศนียบัตรบัณฑิต ชั้น ปริญญาบัณฑิต และชั้นอนุปริญญาและประกาศนียบัตร รวมทั้งสิ้น ๓,๓๗๒ คน และเป็นผู้ที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรจำนวน ๒,๒๓๒ คน

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมหามงคลฤกษ์ท่ามกลางสันนิบาตแห่งนี้ ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส กราบบังคมทูลอัญเชิญใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร รางวัลมหาวิทยาลัยมหิดล โดยลำดับ และต่อจากนั้นข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทาน พระบรมราชาทาน เพื่อเป็นสิริสวัสดิ์พัฒนามงคลแก่บัณฑิต คณาจารย์ และข้าราชการ ของมหาวิทยาลัยมหิดล สืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

คำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ^(๑)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
ในวโรกาสที่มหาวิทยาลัยมหิดลทูลเกล้าฯ ถวาย
ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕

นับเนื่องแต่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เป็นต้นมา มีพระราชจริยวัตรให้เป็นที่ประจักษ์อยู่ว่า
เป็นพระมหากษัตริย์ที่ดำรงมั่นคงอยู่ในทศพิธราชธรรม ๑๐ สังคหวัตถุ ๔ และ
จักรวรรดิวัตร ๑๒ ประการ ตามรอยพระยุคลบาทขององค์สมเด็จพระบูรพมหากษัตริราชเจ้าแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ อย่างเคร่งครัดครบถ้วนบริบูรณ์มา
โดยตลอด ทรงถือน้อยอยู่ในราชธรรม จาริตแห่งจรรยาวัตร นิติศาสตร์ ราชศาสตร์
ตามขัตติยราชประเพณี โดยที่ทรงยึดมั่นในคุณธรรม และความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง
ทรงเป็นเอกองค์อุปถัมภ์แห่งพระบรมพุทธศาสนา อีกทั้งยังมีพระมหากรุณาที่ปกแผ่
ไพศาลไปอย่างกว้างขวางตลอดทั่วพระราชอาณาจักร ทรงแผ่พระบารมีปกป้อง
คุ้มครองเพื่อความสงบร่มเย็นเป็นที่พึ่งพิงนับแต่ข้าทูลละอองธุลีพระบาทลงไปจนถึง
พสกนิกรประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชอุตสาหะวิริยะในพระราชกิจ
ใหญ่น้อย เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ และความสุขสมบูรณ์ของปวงชน
ชาวไทยโดยมิทรงเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยยากพระวรกาย ทรงอุทิศทุ่มเททั้งพระสติปัญญา
และบางครั้งได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อช่วยเหลือเกื้อหนุน
แก่การพัฒนาประเทศ ด้วยพระปรีชาญาณที่ทรงใส่พระทัยศึกษาในศาสตร์ต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาสร้าง ความก้าวหน้าให้กับบ้านเมือง
และสังคมไทยอย่างกว้างขวางตลอดไปจนถึงภาคชนบทอันห่างไกล ทรงชี้แนะถึง
หนทางการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อความเหมาะสมกับความต้องการของสังคมใน
ทุกระดับ นี่เป็นภาพที่เจเนตาเจเนใจเหล่าพสกนิกร และเป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นถึง
พระบรมเดชานุภาพ และพระราชกฤษฎาภินิหารที่แผ่ไพศาลเป็นที่ยอมรับของ
นานาชาติทุกประเทศมาตลอด ช่วงรัชสมัยแม้จนเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านพ้นไป

(๑) ถ้อยคำและอักขรวิธีตรงตามต้นฉบับ

นอกจากนั้นยังเป็นพระมหากษัตริย์ที่สนพระทัยใฝ่รู้ และทรงศึกษาอย่างจริงจังลึกซึ้ง ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อการพัฒนาในทางวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การเกษตร การชลประทาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีต่าง ๆ ทรงพบปะกับนักวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อการประยุกต์ใช้วิทยาการให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และในพระราชกรณียกิจที่สำคัญนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงเป็นนักศึกษาดลอดกาลยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือนได้ พระเกียรติคุณข้อนี้เป็นที่ประจักษ์ชัด จนเป็นที่ยอมรับในหมู่นักวิชาการทั้งหลายว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นนักวิชาการที่แท้จริง

ในขณะที่โลกปัจจุบันอยู่ในกระแสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางด้านการแสวงหาความรู้ครั้งยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ เมื่อวิทยาการคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมมนุษย์ เป็นการปรับเปลี่ยนโฉมหน้าของการใช้เครื่องมือทางเทคนิควิทยา ที่ก้าวล่วงสู่ยุคสมัยของวิทยาศาสตร์ระดับสูงอย่างแท้จริง วิทยาการด้านคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทำให้วิถีชีวิตของผู้คนในโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

สำหรับในประเทศไทยนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงเป็นผู้นำในการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำประโยชน์ของวิทยาการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในกิจการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยทรงเห็นความสำคัญและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ ทรงสนับสนุนการค้นคว้าในวิทยาการคอมพิวเตอร์ ในด้านส่วนพระองค์นั้น ทรงศึกษาคิดค้นสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ด้วยพระองค์เอง ทรงประดิษฐ์รูปแบบตัวอักษรไทยที่มีลักษณะงดงามเพื่อแสดงผลบนจอภาพคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบันทึกพระราชกรณียกิจต่าง ๆ และทรงติดตั้งเครือข่ายสื่อสารคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนพระราชภารกิจต่าง ๆ

ในส่วนที่เกี่ยวกับ “มหาวิทยาลัยมหิดล” นั้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มหาวิทยาลัยมหิดลจัดทำโครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาพระไตรปิฎก และชุดอรรถกถา นับเป็นโครงการที่นำวิทยาการระดับสูงมาประยุกต์ใช้กับข้อมูลเนื้อหาทางด้านพระพุทธศาสนา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงศึกษาพระไตรปิฎก และอรรถกถาฉบับคอมพิวเตอร์นี้ด้วยพระองค์เอง และมีพระ-

บรมราชวินิจฉัย และพระราชวิจารณ์ในการออกแบบโปรแกรม BUDSIR IV สำหรับใช้ในการสืบค้นพระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับคอมพิวเตอร์นี้ นอกเหนือจากการพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อสนับสนุนโครงการจนเป็นผลสำเร็จด้วยดี ปรากฏเป็นพระเกียรติคุณก็ก้องอยู่ในวงการวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน

ในฐานะแห่งองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก การครั้งนี้กล่าวได้ว่าเป็นการสืบต่อพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนยาวนานสืบไปในอนาคตกาล เพราะโครงการพระราชดำรินี้เป็นส่วนสนับสนุนอย่างสำคัญที่ทำให้การศึกษาพระไตรปิฎกและชุดอรรถกถาเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว สะดวก ถูกต้องแม่นยำ ทั้งรวบรวมเนื้อหาไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา นับเป็นการใช้วิทยาการอันก้าวหน้าทางคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

เพื่อเป็นการยืนยันถึงความจงรักภักดีด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อสังคมไทย และคุณูปการที่ทรงมีต่อพระบรมพุทธศาสนา ด้วยพระปรีชาญาณที่ล้ำเลิศในฐานะนักวิชาการด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่ทรงบุกเบิกและรังสรรค์ให้งานวิชาการด้านนี้มีส่วนสืบสานพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนสืบไป เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่มหาวิทยาลัยมหิดล และเพื่อเพิ่มพูนขวัญและกำลังใจให้แก่นักวิชาการในการทำงานค้นคว้าและวิจัยวิทยาการคอมพิวเตอร์ของประเทศ สภามหาวิทยาลัยมหิดล จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยมหิดล แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ในวโรกาสอันเป็นมงคลนี้ บรรดาคณาจารย์ ข้าราชการ บัณฑิตใหม่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล ตลอดจนผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสพร้อมใจกันตั้งสัตยาธิษฐาน ด้วยอานุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัย พระสยามเทวาธิราช และเดชะพระบารมีแห่งสมเด็จพระพุทธเจ้าแห่งสยามประเทศ ขอถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้ทรงบำเพ็ญราชธรรมให้สำเร็จประโยชน์แก่มหาชนทั่วหน้า และขอเทพดาอารักษ์ที่สถิตพิทักษ์รักษาพระราชอาณาเขตนับแต่พระราชนิเวศน์จรดเขตรัฐสีมาอาณาจักร จงได้โปรดตั้งไมตรีจิตถวายอภิบาลรักษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ-

บรมราชินีนาถ กับทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ให้ทรงผ่องใสเกษมสุขสถาพรพันสรรพ
พิบัติอุบัติวันตราย ทรงเจริญพระชนมายุและสวัสดิมงคล ดำรงเกียรติยศพระบรม
เดชานุภาพ และพระบารมีปรากฏเป็นที่แซ่ช่องสรรเสริญในทศพิชราชธรรมเป็น
นิตยกาล

พระบรมราชาโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพฤหัสบดี ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล อีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการทุก ๆ ด้านของมหาวิทยาลัยเจริญก้าวหน้า มาอย่างมั่นคง. ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทั้งหลาย ที่ได้รับ เกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ทั้งขอขอบใจมหาวิทยาลัยมหิดล ที่มอบปริญญา ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์แก่ข้าพเจ้า.

ผู้มุ่งหวังความดีและความเจริญมั่นคงในชีวิต จะต้องไม่ละเลยการศึกษา. ความรู้ที่จะศึกษามีอยู่สามส่วน คือความรู้วิชาการ ความรู้ปฏิบัติการ และความรู้ คิดอ่านตามเหตุผลความเป็นจริง ซึ่งแต่ละคนควรเรียนรู้ให้ครบ เพื่อสามารถนำไปใช้ ประกอบกิจการงาน และแก้ปัญหาทั้งปวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ. อีกประการหนึ่ง จะต้องมีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจไม่ว่าในการงาน ในผู้ร่วมงาน หรือในการรักษา ระเบียบแบบแผนความดีงาม ความถูกต้องทุกอย่าง เพราะความจริงใจนี้เป็นปัจจัย สำคัญในการผลดีและสร้างเสริมความมีสมานฉันท์ ความประสานสามัคคี และ ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของส่วนรวม. ประการที่สาม จำเป็นต้องสำรวจดูความ บกพร่องของตนเองอยู่เสมอ แล้วพยายามปฏิบัติแก้ไขเสียโดยเร็ว ไม่ปล่อยให้ เจริญเติบโต ทำความเสื่อมเสียแก่การกระทำและความคิด. ประการที่สี่ ต้องฝึกฝน ให้มีความสงบหนักแน่นทั้งในกาย ในใจ ในคำพูด เพราะความสงบหนักแน่นเป็น เครื่องผ่อนปรนระงับความรุนแรง ความขัดแย้ง ความไม่เข้าใจในกันและกันได้ทุก กรณี. โดยเฉพาะความสงบหนักแน่นในจิตใจนั้น ทำให้เกิดความยั้งคิดพิจารณา ตามเหตุตามผล จึงช่วยให้สามารถขบคิดวินิจฉัยเรื่องราว ปัญหาและกระทำ ได้ถูกต้อง พอเหมาะพอดี มีประสิทธิผล.

หลักปฏิบัติที่กล่าว เป็นข้อที่ท่านทั้งหลายพึงรับไว้ศึกษาพิจารณาให้เห็น กระจ่าง และนำไปใช้เป็นแนวทางความประพฤติปฏิบัติ เพื่อนำพาตนให้บรรลุถึง ความเจริญมั่นคงที่มุ่งหมาย.

ขออวยพรให้ทุกคนประสบความสุข ความสำเร็จ พร้อมทั้งความก้าวหน้า
รุ่งเรืองในชีวิต สมประสงค์ทุก ๆ ประการ.